

Bijlage 7 – Reactiematrix Norg

Definitie participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Eerste zin is voldoende dekkend voor de definitie	Voor een simpele definitie zou dat inderdaad volstaan. Het is alleen zo dat we willen voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat het nou precies inhoudt. Daarom hebben we ervoor gekozen om de overige zinnen wel te laten staan. Uiteraard hoeft in de communicatie niet altijd de volledige definitie genoemd te worden, maar kan 'meedenken en meedoen' voldoende zijn.	-
Definitie met duiding is goed	De toelichting bij de definitie is gebleven. De duiding zelf is wel iets aangepast op basis van andere ontvangen input.	-
Mis: invloed geven binnen kaders	De kaders hebben we opgenomen als 'voorwaarden'. Dit om het taalgebruik simpel te houden.	"Dit meedenken en meedoen kan binnen de vooraf aangegeven kaders."
Prima	Er zijn op basis van andere input enkele toevoegingen gedaan. De hoofdlijn is wel hetzelfde gebleven.	-
Belangrijke woorden: - Betrekken- Denken mee- Raadplegen van- Mening ophalen- Onderdeel van de besluitvorming- Nemen deel aan de uitvoering	Deze woorden staan nog steeds in de definitie.	-
Toevoegen: invloed geven binnen kaders	De kaders hebben we opgenomen als 'voorwaarden'. Dit om het taalgebruik simpel te houden.	"Dit meedenken en meedoen kan binnen de vooraf aangegeven kaders."

Toevoegen: Tijdig betrekken	Dit is toegevoegd aan de definitie.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee.”
Toevoegen: Tijdig betrekken door volledige en tijdige communicatie	Tijdig betrekken is toegevoegd aan de definitie. Volledige en tijdige communicatie gaat met name over de uitvoering van participatie. Hier wordt apart aandacht voor gevraagd. Zowel als specifiek aandachtspunt, als binnen de spelregels.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee.”
Veranderen: De zin “Participeren gaat over het betrekken”	Op basis van de verschillende input die gegeven is, is deze zin aangepast.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee.”
Participatie = deelnemen (eenvoudiger maken taal)	We willen graag voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat participatie precies inhoudt. Daarom hebben we wel voor een uitgebreide definitie gekozen. Uiteraard hoeft in de communicatie niet altijd de volledige definitie genoemd te worden, dan kan bijvoorbeeld ‘meedenken en meedoen’ voldoende zijn.	-
Houd het kort, simpel en bondig: Denk en doe mee met de gemeente	We willen graag voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat participatie precies inhoudt. Daarom hebben we wel voor een uitgebreide definitie gekozen. Uiteraard hoeft in de communicatie niet altijd de volledige definitie genoemd te worden, maar kan ‘meedenken en meedoen’ voldoende zijn.	-

Spelregels participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Wie zijn de betrokkenen bij een project? Wie zijn representatief? Wie bepaalt dat?	Bij het opzetten van het participatieplan wordt onderzocht welke belanghebbenden er zijn in het project. Dit is stap 5 ('Wie zijn de deelnemers?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'. Aangezien dit beleid gaat over de participatietrajecten van de gemeente, is het ook de gemeente die bepaalt wie de belanghebbenden zijn. Aan de hand van de opgehaalde input is nu wel aan het beleid toegevoegd dat belangenorganisaties kunnen ondersteunen in het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden. Representatief is afhankelijk van de groep belanghebbenden. In de spelregels is nu wel explicieter opgenomen dat het o.a. gaat over een verschil in belangen.	"Belangenverenigingen kunnen een goede rol spelen in het in kaart brengen van de belanghebbenden. Nodig ze dus ook vooral uit om hierin mee te denken." "Representatief is afhankelijk van de groep belanghebbenden. In de spelregels is nu wel explicieter opgenomen dat het o.a. gaat over een verschil in belangen."
Het grijze gebied, wie vult dat in?	De gemeente is verantwoordelijk voor het participatietraject. De gemeente is ook degene die de besluiten neemt over het participatietraject. De gemeenteraad speelt hier een controlerende rol in.	-
Onderbouwing van de spelregels!!!	De spelregels vloeien logisch voort uit de omschreven kenmerken van succesvolle participatie. Dit wordt nu ook zo benoemd in het beleid. In het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' wordt toelichting gegeven op de uitvoering van de spelregels.	"De essentie van een goed participatietraject is samen te vatten in onderstaande spelregels. Wanneer deze spelregels nageleefd worden, zou er gesproken moeten kunnen worden van een succesvol participatietraject. Ze vloeien dan ook logisch voort uit de eerder omschreven kenmerken van succesvolle participatie."

Speelsheid, niet star!	Speelsheid is een mooi woord voor het omschrijven van de samenwerking tussen inwoners en de gemeente. De speelsheid is op twee manieren terug te vinden in het beleid. Aan de ene kant in de omschrijving van de spelregels, aan de andere kant in de paragraaf 'Houding & Gedrag'.	Spelregels: “De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt.” Houding & Gedrag: “De gemeente is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het participatieproces en het uiteindelijke resultaat. Dit maakt dat de belanghebbende en gemeente in een ongelijke positie zitten. Dit vraagt daarom extra aandacht voor een goede houding vanuit de gemeente. De belangrijkste eigenschap hierbij is flexibiliteit en “speelsheid”. Dat zie je op twee manieren terug. Een participatietraject is altijd maatwerk en vraagt dus ruimte voor leren en improvisatie. Daarnaast gaat een participatietraject zijn doel voorbij wanneer er niet daadwerkelijk iets gedaan gaat worden met de input. Inwoners brengen relevante kennis en ervaring met zich mee. Wees hier oprecht geïnteresseerd in en wees bereid samen naar een uitkomst toe te werken.”
Start is vaag, start moet tijdig zijn.	In spelregel 3 is opgenomen dat belanghebbenden zo vroeg mogelijk in het proces betrokken moeten worden. Dit zal per traject verschillen. Daarnaast is in het beleid zelf nu een paragraaf overgenomen	Paragraaf 2.4 'Wanneer participatie?' “Over participatie moet al nagedacht worden wanneer het besluit genomen is dat er iets aan een “probleem” gedaan moet worden. Bijvoorbeeld: we willen iets doen

	over wanneer participatie plaats moet vinden. Hierbij is expliciet aangegeven dat participatie zo vroeg mogelijk moet starten.	aan het woningtekort. Zo voorkom je dat er al gekozen is voor een specifieke oplossingsrichting. In elke daarop volgende fase van het project wordt dan weer opnieuw een traject opgestart: beeldvorming, beleidsvorming, besluitvorming, uitvoering, evaluatie.”
Spelregels is geen wetgeving	De spelregels zijn straks beleid. Dat betekent dat deze straks in principe gewoon nageleefd moeten worden. De gemeenteraad gebruikt de spelregels o.a. om de participatietrajecten te beoordelen. In het beleid is nu een extra uitleg opgenomen over de status van de spelregels en de rol van de gemeenteraad in de handhaving ervan.	“De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt. Desondanks kan er door inwoners altijd teruggevallen worden op de gemeenteraad. Het is de taak van de gemeenteraad om de lokale overheid te controleren. Zij zullen in hun beoordeling van besluiten dus ook rekeninghouden met het naleven van de spelregels.”
Borging: welke juridische regels gelden?	De spelregels zijn straks beleid. Dat betekent dat deze straks in principe gewoon nageleefd moeten worden. De gemeenteraad gebruikt de spelregels o.a. om de participatietrajecten te beoordelen. In het beleid is nu een extra uitleg opgenomen over de status van de spelregels en de rol van de gemeenteraad in de handhaving ervan.	“De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt. Desondanks kan er door inwoners altijd teruggevallen worden op de gemeenteraad. Het is de taak van de gemeenteraad om de lokale overheid te controleren. Zij zullen in hun beoordeling van besluiten dus ook rekeninghouden met het naleven van de spelregels.”

Evaluëren: hoe & door wie (aanwijzen door inwoners)	De nadere uitwerking hiervan staat in stap 10 'Evaluatie' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'. Het is de bedoeling dat elk participatietraject geëvalueerd gaat worden. Dit kan door een externe partij gebeuren, maar daar zal niet altijd budget voor zijn. Eens in de twee jaar wordt de algemene impact van het beleid geëvalueerd – worden de achterliggende doelen ook daadwerkelijk behaald? Bij beiden evaluaties zullen inwoners uiteraard betrokken zijn.	-
Houding	Spelregels 1 en 2 gaan over de houding en gedrag van zowel de gemeente als inwoners. Daarnaast staat er in het beleid een aparte paragraaf dat gaat over Houding en Gedrag (zie hoofdstuk 5 'Participatieplan opstellen & uitvoeren').	Spelregel 1 "Alle betrokken partijen, van deelnemers tot ambtenaren tot raadsleden, stellen zich open op, luisteren naar elkaar en kunnen flexibel omgaan met omstandigheden. Ze zijn hierop aanspreekbaar." Spelregel 2 "De gemeente is geïnteresseerd in hetgeen inwoners naar voren brengen. De deelnemers zijn betrokken en bekijken kwesties van meerdere kanten."
(3) Wie is initiatiefnemer, onduidelijk → Wie is "we"	In de meeste gevallen werd met 'we' de gemeente bedoeld. De spelregels zijn nu zo aangepast dat er geen 'we' meer in staat. Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt.	Spelregels: "We" naar "De gemeente" Inleiding: "In dit document leest u hoe de gemeente Noordenveld tegen participatie aan kijkt en daar uitvoering aan wil geven. Het gaat om initiatieven (denk aan projecten of nieuw beleid) die vanuit de gemeente zelf komen. In dit stuk leest u niet hoe de gemeente Noordenveld om wil gaan met ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Voor deze initiatiefnemers wordt een aparte handreiking ontwikkeld.

		Deze handreiking zal wel gebaseerd zijn op het gedachtegoed van dit beleid.”
Goed: het traject wordt vastgelegd	Dit is inderdaad de intentie van het beleid.	-
Spelregels geven houvast, want je kunt er op terugvallen	De spelregels vormen de essentie van een goed participatietraject. Wanneer deze nageleefd worden, zou er in principe gesproken moeten kunnen worden van een succesvol participatietraject.	-
Goed: Punt 10. + 9	Deze spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Gemeente bedoeld goed, maar hoe betrekken ze de inwoners	Op de daadwerkelijke uitvoering van de spelregels wordt in gegaan in het hoofdstuk ‘Participatieplan opstellen & uitvoeren’. Per participatietraject zal er een participatieplan geschreven moeten worden. Hierin wordt vastgelegd hoe de inwoners betrokken worden.	-
Heel erg vanuit gemeente, wat zijn spelregels van inwoners?	Dit komt omdat het participatiebeleid ook met name gaat over de manier waarop de gemeente belanghebbenden wil betrekken. In spelregel 1 was al aandacht voor de houding van o.a. inwoners. Deze is nu uitgebreid, evenals spelregel 2. Daarnaast is er in de sectie ‘Houding & Gedrag’ van het hoofdstuk ‘Participatieplan opstellen & uitvoeren’ nu ook een aparte paragraaf over de houding van deelnemers.	Spelregel 1 “Alle betrokken partijen, van deelnemers tot ambtenaren tot raadsleden, stellen zich open op, luisteren naar elkaar en kunnen flexibel omgaan met omstandigheden. Ze zijn hierop aanspreekbaar.” Spelregel 2 “De gemeente is geïnteresseerd in hetgeen inwoners naar voren brengen. De deelnemers zijn betrokken en bekijken kwesties van meerdere kanten.” Houding & Gedrag Samenwerken doe je samen. Dat betekent dat er ook van de deelnemer een bepaalde houding verwacht mag worden.

		Vertrouwen werkt immers twee kanten op. De gemeente streeft ernaar om duidelijke afspraken te maken en deze na te komen, maar de realiteit is soms weerbarstiger. Van deelnemers wordt daarom dezelfde flexibiliteit en speelsheid gevraagd. Omstandigheden veranderen en fouten worden gemaakt. Ga hier soepel mee om. Daarnaast is het belangrijk om onderwerpen van verschillende kanten te bekijken. Uiteindelijk streeft de gemeente altijd het algemeen belang na. Dat wil zeggen dat de gemeente probeert om dat te doen wat 'over geheel' het beste is. Het algemeen belang komt soms niet overeen met je persoonlijke belang. Wees hier open voor. Tot slot, de gemeente streeft ernaar om een zo divers mogelijke groep mensen te betrekken en de participatietrajecten zo laagdrempelig mogelijk te maken, maar uiteindelijk kunnen we niemand verplichten. Dat betekent dat belanghebbenden voor een deel ook zelf een verantwoordelijkheid hebben om betrokken te zijn. Hier valt ook het tot je nemen van informatie onder. Dit maakt de gemeente zo makkelijk mogelijk, maar het is wel belangrijk dat de informatie begrepen wordt voordat er keuzes gemaakt worden.
Hoe vindt de controle plaats? Handhaving van de spelregels	De spelregels zijn straks beleid. Dat betekent dat deze straks in principe gewoon nageleefd moeten worden. De gemeenteraad gebruikt de spelregels o.a. om de participatietrajecten te beoordelen.	“De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners

	In het beleid is nu een extra uitleg opgenomen over de status van de spelregels en de rol van de gemeenteraad in de handhaving ervan.	belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt. Desondanks kan er door inwoners altijd teruggevallen worden op de gemeenteraad. Het is de taak van de gemeenteraad om de lokale overheid te controleren. Zij zullen in hun beoordeling van besluiten dus ook rekeninghouden met het naleven van de spelregels."
Teveel vanuit de gemeente geschreven	Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt..	"In dit document leest u hoe de gemeente Noordenveld tegen participatie aan kijkt en daar uitvoering aan wil geven. Het gaat om initiatieven (denk aan projecten of nieuw beleid) die vanuit de gemeente zelf komen. In dit stuk leest u niet hoe de gemeente Noordenveld om wil gaan met ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Voor deze initiatiefnemers wordt een aparte handreiking ontwikkeld. Deze handreiking zal wel gebaseerd zijn op het gedachtegoed van dit beleid."
Wat betekent "we"	In de meeste gevallen werd met 'we' de gemeente bedoeld. De spelregels zijn nu zo aangepast dat er geen 'we' meer in staat. Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt.	Spelregels: "We" naar "De gemeente" Inleiding: "In dit document leest u hoe de gemeente Noordenveld tegen participatie aan kijkt en daar uitvoering aan wil geven. Het gaat om initiatieven (denk aan projecten of nieuw beleid) die vanuit de gemeente zelf komen. In dit stuk leest u niet hoe de gemeente Noordenveld om wil gaan met ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Voor deze initiatiefnemers wordt een aparte handreiking ontwikkeld. Deze handreiking zal wel gebaseerd zijn op het gedachtegoed van dit beleid."

Slecht: "streven"	Helaas valt diversiteit en representativiteit niet te garanderen. De gemeente kan mensen uiteraard niet verplichten. Wel kan de gemeente zich inspannen om het traject zo inclusief mogelijk te maken. De tekst is daar nu aan aangepast.	"De gemeente zet zich actief in om een diverse groep inwoners te betrekken."
Risico wie stelt de kaders als gemeente géén initiatiefnemer is	Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. Voor initiatiefnemers zal een aparte handreiking ontwikkeld worden. Deze zal uiteraard wel in lijn zijn met het beleid zoals dat voor de gemeente geldt.	-

Contact met de gemeente

Gewenste communicatievormen/-middelen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Beter luisteren	In de sectie 'Houding & Gedrag' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' is specifiek aandacht voor luisteren.	"Voorop staat het belang van luisteren: naar elkaar, maar vooral naar de inhoud en argumenten. Het is daarom belangrijk om bij elkaar uit te vragen en door te vragen."
Afhankelijk van onderwerp/inhoud → Ter voorkoming van "usual suspects" → Meer mensen betrekken	De manier waarop er gecommuniceerd en geparticipeerd moet worden, is inderdaad afhankelijk van het onderwerp en de doelgroepen. Daarom moet er bij elk traject opnieuw een participatieplan geschreven worden. Hier is aandacht voor binnen stap 5 (deelnemers), stap 6 (werkvormen), stap 7 (informatievoorziening) en stap 8 (uitvoeren). In al deze stappen is er ook specifiek aandacht voor representativiteit en toegankelijkheid.	-

Jongeren: Sociale media én/én	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Actieve communicatie & meer dan regels aangeven	In stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' is aandacht voor de informatievoorziening van deelnemers. Zij moeten inderdaad niet alleen regels te horen krijgen, maar bijvoorbeeld ook kennis opdoen over de situatie. Dit is opgesomd in stap 7.	-
Communicatieplan verplicht	Voor elk traject zal een participatieplan geschreven moeten worden. Communicatie is daar een belangrijk onderdeel van.	-
Verplichten tot inventarisatie	Dit is opgenomen in stap 5 'Wie zijn de deelnemers?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'. Bij elk traject zal er opnieuw gekeken moeten worden wie de belanghebbenden zijn. Op deze groepen moet het traject afgestemd zijn.	-
Brief op de mat (rechtstreekse communicatie)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
In Jip en Janneke	Het is belangrijk dat de informatie die gedeeld wordt ook begrepen wordt door de deelnemers. In stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' is dit nu ook specifiek benoemd.	"Gebruik zo veel mogelijk "Jip- en Janneke-taal" en houd het kort en bondig."
Kort en bonding	In een participatietraject kan heel veel informatie gedeeld worden. Dit moet ook behapbaar blijven. In stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' is dit nu ook specifiek benoemd.	"Gebruik zo veel mogelijk "Jip- en Janneke-taal" en houd het kort en bondig."

Norger Courant!	We streven naar een inzet van een mix aan communicatiemiddelen om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de doelgroep. Hiervoor kunnen we eigen communicatiekanalen gebruiken, zoals de sociale media kanalen, de gemeentepagina, persoonlijke brieven, nieuwsbrieven of bijeenkomsten. Ook kunnen we gebruik maken van de informatiekkanalen van externe (samenwerkings)partijen, zoals de Norger Courant, of een betrokken instantie/vereniging/onderneming.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als krant
Verwachtingsmanagement	Verwachtingsmanagement is essentieel. Daarom wordt er in spelregel 5 expliciet aandacht besteed aan het communiceren over kaders, beïnvloedingsruimte en rolverdeling.	-

Informatievoorziening

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Kaders	Duidelijke communicatie over de kaders is zeer belangrijk voor verwachtingsmanagement. Daarom is het communiceren hierover ook opgenomen in spelregel 5.	-
Externe deskundigheid inhuren Participanten moeten deze uitzoeken	Bij participatie gaat het erom dat inwoners en belanghebbenden vanuit hun eigen beleefwereld mee kunnen denken en doen over onderwerpen die hun aangaan. Op deze manier sluit het uiteindelijke plan beter aan op de praktijk. Daarbij kan er vanuit gegaan worden dat de inhoudelijke expertise bij de gemeente aanwezig is, of al dan niet ingehuurd wordt.	-
Duidelijk maken wat onze invloed is	Duidelijkheid over de ruimte van invloed is zeer belangrijk voor	-

	verwachtingsmanagement. In spelregel 5 is opgenomen dat er aan het begin van een traject expliciet aandacht besteed moet worden aan o.a. de beïnvloedingsruimte en de kaders. Dit wordt ook vastgelegd in het participatieplan.	
De spelregels + onderbouwing	In stap 7 ('Welke informatie hebben deelnemers nodig?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' staat een opsomming van informatie die gedeeld moet worden met deelnemers. De spelregels zijn hier een onderdeel van.	-
Alle beschikbare stukken inzichtelijk	In stap 7 ('Welke informatie hebben deelnemers nodig?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' staat dat goede informatievoorziening een belangrijke bijdrage levert aan verwachtingsmanagement. De manier waarop we álle stukken het beste kunnen delen moet nader onderzocht worden.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Definitie van "openbaar" herzien	Op dit moment wordt er binnen de gemeente gewerkt aan het stroomlijnen van het proces rondom het openbaar maken van stukken. Hoe we dit in participatietrajecten het beste kunnen doen zal nader onderzocht moeten worden.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Alle informatie ook van derden	Op dit moment wordt er binnen de gemeente gewerkt aan het stroomlijnen van het proces rondom het openbaar maken van stukken. Hoe we dit in participatietrajecten het beste kunnen doen zal nader onderzocht moeten worden	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'

Verbeteren betrokkenheid

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Iedereen betrekken, actief uitnodigen en breder dan alleen omwonenden of alleen belanghebbenden Voorbeelden: Hekakker/boerderij statushouders	Stap 5 ('Wie zijn de deelnemers?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' gaat over het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden. Daarbij wordt er onderscheid gemaakt tussen direct betrokkenen, belanghebbenden en belangstellenden. Wat nu extra in het beleid opgenomen is, is dat de terugkoppeling ook breder gedaan moet worden dan alleen de deelnemers.	"Deel de resultaten en het eindverslag niet alleen met de deelnemers, maar ook breder. Er zijn mensen die om diverse redenen niet gekozen hebben om deel te nemen aan het traject, maar toch geïnteresseerd zijn in de uitkomst."
Vooraf meer informatie geven, opdat er meer betrokkenheid ontstaat	Informatievoorziening is heel belangrijk voor participatie. In spelregel 5 is opgenomen dat er aan het begin van een traject expliciet aandacht besteed moet worden aan punten als de kaders, de beïnvloedingsruimte, de rolverdeling etc. Daarnaast staat in stap 7 ('Welke informatie hebben deelnemers nodig?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' een opsomming van belangrijke informatie om te delen. De manier waarop deze informatie overzichtelijk en breed gedeeld kan worden, moet nader onderzocht worden.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties' (als 'alle beschikbare stukken inzichtelijk')
Verdere uitwerking van ideeën, implementatie, thema's → Burgers bij betrekken	Volgens het beleid is het de bedoeling dat er bij elke nieuwe fase van een project participatie plaats vindt. Dat betekent dus niet alleen bij de ontwikkeling, maar ook bij de implementatie en de evaluatie.	-
Niet te lang wachten met betrekken van burgers	Volgens spelregel 3 moeten belanghebbenden zo vroeg mogelijk betrokken worden. Om hier meer duidelijkheid bij te geven is een extra	"Over participatie moet al nagedacht worden wanneer het besluit genomen is dat er iets aan een "probleem" gedaan moet worden. Bijvoorbeeld: we willen iets doen aan het woningtekort. Zo voorkom je dat er

	paragraaf opgenomen in het beleid: 2.4 'Wanneer participatie'.	al gekozen is voor een specifieke oplossingsrichting. In elke daarop volgende fase van het project wordt dan weer opnieuw een traject opgestart: beeldvorming, beleidsvorming, besluitvorming, uitvoering, evaluatie."
Participatie agenda. Ook op lange termijn. Uitdrukkelijk separaat in lokale krant Herkenbaar + Jip en Janneke	Het idee van een participatie-agenda is opgenomen op de lijst 'Nader te overwegen suggesties uit het participatietraject'. We vinden het een goed idee om de participatiemogelijkheden meer integraal te delen, maar op dit moment is het voor ons nog niet mogelijk om dat via een participatie-agenda te doen. Wat wel mogelijk is en of we toe willen werken naar een agenda wordt nader onderzocht.	Opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Gemeentepagina blijft in Norger Courant!	We streven naar een inzet van een mix aan communicatiemiddelen om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de doelgroep. Hiervoor kunnen we eigen communicatiekanalen gebruiken, zoals de sociale media kanalen, de gemeentepagina, persoonlijke brieven, nieuwsbrieven of bijeenkomsten. Ook kunnen we gebruik maken van de informatiekkanalen van externe (samenwerkings)partijen, zoals de Norger Courant, of een betrokken instantie/vereniging/onderneming.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als krant

Organiseren van participatie

Belangrijke doelgroepen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Alle lagen van de bevolking, de belanghebbenden, omwonenden	In spelregel 4 is opgenomen dat de gemeente streeft naar een diverse groep deelnemers. Om hier handvatten aan te	-

	geven zijn in veel stappen van het hoofdstuk 'participatieplan opstellen & uitvoeren' suggesties opgenomen onder het kopje 'representativiteit & toegankelijkheid'.	
In kaart brengen wie belanghebbenden zijn	Stap 5 ('Wie zijn de deelnemers?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' gaat over het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden. Dit zal per traject weer opnieuw gedaan moeten worden.	-
Jeugd, scholen	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Verenigingen	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Wie betrokken wil zijn, open uitnodiging, iedereen moet kunnen deelnemen (gemeentebreed)	In stap 5 ('Wie zijn de deelnemers?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' wordt onderscheid gemaakt tussen belanghebbenden en belangstellenden. Het is niet altijd mogelijk om alles gemeente breed te delen. Daardoor kan het bereik juist ook afnemen. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een "participatie-agenda". Op deze manier zouden belangstellenden overzichtelijk kunnen zien wat voor participatietrajecten er op de planning staan.	Participatie-agenda opgenomen in de 'Lijst nader te overwegen suggesties'
Activiteiten vanuit WiN: Denk aan jeugdsozen, trefpunten, verenigingen (korte lijstjes met gemeente)	Netwerkpartners, zoals Welzijn in Noordenveld, kunnen een ondersteunende rol spelen in het verbreden van het bereik van de gemeente. Dit hebben we op twee manieren meegenomen in het beleid. Netwerkpartners kunnen zowel meedenken in de doelgroepen als het uitnodigen ervan.	Stap 5 – Wie zijn de deelnemers? "Belangenverenigingen kunnen een goede rol spelen in het in kaart brengen van de belanghebbenden. Nodig ze dus ook vooral uit om hierin mee te denken." Stap 8 – Uitvoeren:

		“Maak bij het uitnodigen ook gebruik van het netwerk van de gemeente. Vraag bijvoorbeeld aan belangenverenigingen of maatschappelijke organisaties om de uitnodiging in hun netwerk te verspreiden. Op deze manier bereik je mogelijk mensen die de gemeente niet (meer) bereikt.”
Pas op voor uitsluiten	Inclusiviteit is juist een van de aandachtspunten binnen het beleid. In het hoofdstuk over het opstellen en uitvoeren van een participatieplan wordt op verschillende plekken aandacht gevraagd voor representativiteit en toegankelijkheid.	-
Lokale deskundigen uitnodigen	Bij participatie gaat het erom dat inwoners en belanghebbenden vanuit hun eigen beleefwereld mee kunnen denken en doen over onderwerpen die hun aangaan. Op deze manier sluit het uiteindelijke plan beter aan op de praktijk. Daarbij kan er vanuit gegaan worden dat de inhoudelijke expertise bij de gemeente aanwezig is, of al dan niet ingehuurd wordt.	-

Werkvormen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Begint met informatie delen	Informatievoorziening is heel belangrijk voor participatie. In spelregel 5 is opgenomen dat er aan het begin van een traject expliciet aandacht besteed moet worden aan punten als de kaders, de beïnvloedingsruimte, de rolverdeling etc. Daarnaast staat in stap 7 ('Welke informatie hebben deelnemers nodig?') van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' een opsomming van belangrijke informatie om te delen.	-

Werkvorm maakt niet uit	Bij elk participatietraject zal opnieuw gekeken moeten worden wat de meest passende werkvorm is. Dit is o.a. afhankelijk van het participatiedoel, de beïnvloedingsruimte en de deelnemers. Zie hiervoor stap 6 'Welke werkvorm ga je gebruiken?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	-
Transparantie	Transparantie is opgenomen als een van de aandachtspunten bij de sectie 'Kenmerken succesvolle participatie'. In de spelregels staan ook diverse afspraken over de open houding en het delen van informatie (nummers 1, 3, 5, 6, 7 en 9).	-
Gemeente medewerker naar burger = in gesprek willen gaan	Zonder gesprek is er geen participatie. Het naar elkaar luisteren moet daarom de basis vormen van een participatietraject. In de sectie 'Houding & gedrag' is extra aandacht aan besteed.	"Participatie gaat per definitie om samenwerking tussen verschillende partijen met verschillende visies en belangen. Een geslaagd participatietraject vraagt daarom om een bepaalde houding, van alle partijen. Voorop staat het belang van luisteren: naar elkaar, maar vooral naar de inhoud en argumenten. Het is daarom belangrijk om bij elkaar uit te vragen en door te vragen."
Jeugd: sociale media	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Basisschool: lesprogramma	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Niet één werkvorm, wees flexibel en probeer aan te sluiten bij alle doelgroepen	Bij elk participatietraject zal opnieuw gekeken moeten worden wat de meest passende werkvorm is. Dit is o.a. afhankelijk van het participatiedoel, de beïnvloedingsruimte en natuurlijk de deelnemers. Zie hiervoor stap 6 'Welke werkvorm ga je gebruiken?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.	-

Referendum	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Informatieavonden	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'

Waarom zouden mensen niet participeren?

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Géén vertrouwen	Door goed te participeren hopen we dit weer wat terug te kunnen winnen.	-
Géén belang	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de verschillende belangen. Wanneer iemand geen belang heeft, hoeven ze uiteraard niet te participeren.	-
Geen tijd	Door in te zetten op verschillende werkvormen wordt geprobeerd om tegemoet te komen aan verschillende mensen hun behoefte qua tijdsinzet.	-
Norg heeft het moeilijk om vrijwilligers te vinden	Dit is een herkenbaar probleem voor veel dorpen en gemeenten. Des te belangrijker is het om te laten zien waarom participeren van belang is.	-
Dorpsplan: niks mee gedaan	In het participatiebeleid is nu expliciet opgenomen dat teruggekoppeld moet worden wat gedaan wordt met input vanuit de deelnemers. Door dit vanaf nu goed te doen, hopen we het vertrouwen weer terug te kunnen winnen.	-
Bang om in het openbaar voor represailles	Dit is vervelend om te horen. Door in te zetten op verschillende werkvormen wordt geprobeerd om tegemoet te komen aan verschillende mensen hun behoefte. In sommige situaties kan het bijvoorbeeld mogelijk zijn om een anonieme vragenlijst in te vullen (zoals bij het huidige participatietraject).	-

Muur	Door van tevoren in een participatieplan vast te leggen wat de beïnvloedingsruimte is en wat de kaders zijn, proberen we te voorkomen dat er input gegeven wordt waar niks mee gedaan kan worden. Daarnaast wordt er in het beleid veel aandacht besteed aan inclusiviteit, representativiteit en toegankelijkheid. Het streven is om de participatietrajecten zo laagdrempelig mogelijk te maken.	-
Te moeilijk	Hier wordt in de spelregels expliciet aandacht aan besteed: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken." Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden. Dan gaat het ook om mensen die het bijvoorbeeld moeilijker vinden om teksten tot zich te nemen.	-
Geen behoefte	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand er misschien wél behoefte aan zou hebben. Wanneer iemand er echt geen behoefte aan heeft, hoeven ze uiteraard niet te participeren.	-
Geen interesse	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand misschien wél zou willen participeren. Wanneer iemand er echt geen interesse in heeft, hoeven ze uiteraard niet te participeren.	-
Niet op de hoogte	In stap 8 'Uitvoeren' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'	-

	wordt stil gestaan bij de wijze waarop deelnemers uitgenodigd worden. Het is belangrijk dat dit aansluit op de doelgroep die je probeert te bereiken.	
Iedereen krijgt Norger Courant	We streven naar een inzet van een mix aan communicatiemiddelen om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de doelgroep. Hiervoor kunnen we eigen communicatiekanalen gebruiken, zoals de sociale media kanalen, de gemeentepagina, persoonlijke brieven, nieuwsbrieven of bijeenkomsten. Ook kunnen we gebruik maken van de informatiekkanalen van externe (samenwerkings)partijen, zoals de Norger Courant, of een betrokken instantie/vereniging/onderneming.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als krant